

ОДЕСЬКИЙ АПЕЛЯЦІЙНИЙ АДМІНІСТРАТИВНИЙ СУД

ПОСТАНОВА

ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

06 квітня 2017 р.

м. Одеса

Справа № 821/2091/16

Категорія: 8 Головуючий в 1 інстанції: Кисильова О.Й.

Одеський апеляційний адміністративний суд в складі колегії:

Головуючого судді Єщенка О.В.

суддів

Димерлія О.О.

ОСОБА_1

За участю: секретаря Брижкіної І.О.

представника апелянта ОСОБА_2 (довіреність від 12.01.2017 року)

представника відповідача ОСОБА_3 (довіреність від 09.11.2016 року)

розглянувши у відкритому судовому засіданні апеляційну скаргу Товариства з обмеженою відповідальністю «Механічний завод» на постанову Херсонського окружного адміністративного суду від 18 січня 2017 року по справі за адміністративним позовом Товариства з обмеженою відповідальністю «Механічний завод» до Головного управління ДФС у Херсонській області про визнання протиправним та скасування податкового повідомлення-рішення,-

ВСТАНОВИВ:

Товариство з обмеженою відповідальністю «Механічний завод» звернулось до суду першої інстанції з позовом, в якому просило визнати протиправним та скасувати податкове повідомлення-рішення Головного управління ДФС у Херсонській області від 07.12.2016 року № НОМЕР_1 про застосування штрафних санкцій у сумі 365 400 грн.

В обґрунтування позову зазначено, що висновки відповідача про порушення позивачем правил звітування про контрольовані операції не відповідають дійсності. За перевіряємий період у позивача не було обов'язку щодо подання звітності за вказані господарські операції, а отже застосування штрафних санкцій згідно оскаржуваного рішення відбулось за відсутності правових підстав, необґрунтовано, у зв'язку із чим рішення суб'єкта владних повноважень підлягає скасуванню.

Постановою Херсонського окружного адміністративного суду від 18 січня 2017 року у задоволенні адміністративного позову відмовлено.

В апеляційній скарзі Товариство з обмеженою відповідальністю «Механічний завод», посилаючись на порушення судом першої інстанції норм матеріального та процесуального права, просить скасувати судові рішення та прийняти нову постанову про задоволення позову у повному обсязі.

Розглянувши матеріали справи, заслухавши суддю-доповідача, перевіривши законність і обґрунтованість судового рішення в межах позовних вимог і доводів апеляційної скарги, колегія суддів вважає, що апеляційна скарга підлягає задоволенню з наступних підстав.

Як встановлено судом першої інстанції та вбачається з матеріалів справи, у період з 22.11.2016 року по 25.11.2016 року ГУ ДФС у Херсонській області проведено документальну позапланову невідзну перевірку ТОВ «Механічний завод» з питання своєчасності подання звіту про контрольовані операції за період з 01.01.2015 року по 31.12.2015 року, за результатами якої складено акт від 28.11.2016 року №140/21-22-14-03/30667065 (а.с. 7-11).

Зазначеною перевіркою встановлено порушення ТОВ «Механічний завод» п.п. [39.4.2](#) п. [39.4](#) ст. [39 Податкового кодексу України](#), а саме позивач допустив несвоєчасне подання до Державної фіскальної служби України звіту про контрольовані операції за період з 01.01.2015 року по 31.12.2015 року за експортними операціями з нерезидентом TRIMET SCHWEIZ AG, Switzerland на загальну суму контрольованих операцій 44 731 673 грн.

На підставі виявлених порушень відповідач прийняв податкове повідомлення-рішення від 07.12.2016 року №0002001422, яким відповідно до п. [120.3](#) ст. [120 Податкового кодексу України](#) застосував до позивача штрафні (фінансові) санкції у сумі 365 400 грн. (а.с. 5).

Посилаючись на неправомірність податкового повідомлення-рішення, а також безпідставність застосування штрафних санкцій, позивач звернувся до суду із цим позовом, в якому ставиться питання про скасування рішення суб'єкта владних повноважень.

Вирішуючи спір по суті та відмовляючи у задоволенні позовних вимог, суд першої інстанції виходив з того, що, оскільки операції між позивачем та контрагентом-нерезидентом на момент їх здійснення є контрольованими у розумінні норм податкового законодавства, позивач не виконав свій податковий обов'язок щодо подання у визначені строки звіту про такі операції, застосування штрафних санкцій згідно оскаржуваного податкового повідомлення-рішення відбулось обґрунтовано та підстави для скасування рішення суб'єкта владних повноважень відсутні.

Колегія суддів вважає, що висновки суду не ґрунтуються на правильному застосуванні норм законодавства, що регулюють спірні правовідносини, з огляду на наступне.

Засади визначення операцій контрольованими, врегульовані [статтею 39 Податкового кодексу України](#).

Так, п.п. [39.4.2](#) п. [39.4](#) ст. [39 Податкового кодексу України](#) (в редакції, яка діяла на час виникнення спірних правовідносин) платники податків, обсяг контрольованих операцій яких з одним контрагентом перевищує 5 млн. гривень (без урахування податку на додану вартість), зобов'язані подавати звіт про контрольовані операції центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову і митну політику, до 1 травня року, що настає за звітним, засобами електронного зв'язку в електронній формі з дотриманням вимог закону щодо електронного документообігу та електронного цифрового підпису.

Згідно із п.п. [39.2.1.2](#) п. [39.2](#) ст. [39 Податкового кодексу України](#) (в редакції, яка діяла на час виникнення спірних правовідносин) для цілей нарахування податку на прибуток підприємств контрольованими є господарські операції, що впливають на об'єкт оподаткування платника податків, однією із сторін яких є нерезидент, зареєстрований у державі (на території), що включена до переліку держав (територій), затвердженого Кабінетом Міністрів України.

Операції з контрагентом, зареєстрованим у державі (на території), включеній до зазначеного переліку, визнаються контрольованими з дати включення держави (території) до такого переліку.

Затверджений Кабінетом Міністрів України перелік держав (територій) центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну податкову і митну політику, оприлюднює щороку в офіційних друкованих виданнях та на своєму офіційному веб-сайті із зазначенням ставок податку на прибуток підприємств (корпоративний податок). Інформація про зміну ставок оприлюднюється протягом трьох місяців з дати їх зміни.

Як встановлено під час перевірки та не заперечується сторонами, у період з 01.01.2015 року по 16.09.2015 року ТОВ «Механічний завод» здійснило операції з продажу товарно-матеріальних цінностей по експортним контрактам нерезиденту - TRIMET SCHWEIZ AG, який зареєстрований в Gotthardstrasse 20, 6300 ZUG, Switzerland (Швейцарія), на загальну фактурну вартість 48 654 180,72 грн.

Згідно [Розпорядження Кабінету Міністрів України від 25.12.2013 року №1042-р](#) відповідно до п. [39.2.1.2](#) п. [39.2.1](#) п. [39.2](#) ст. [39 Податкового кодексу України](#) Швейцарська Конфедерація внесена до Переліку держав (територій), у яких ставки податку на прибуток (корпоративний податок) на 5 і більше відсоткових пунктів нижчі, ніж в Україні.

Зазначене Розпорядження у такій редакції діяло до 14.05.2015 року.

Такий самий перелік держав (територій), у яких ставки податку на прибуток (корпоративний податок) на 5 і більше відсоткових пунктів нижчі, ніж в Україні, згідно з додатком, зокрема в частині віднесення до вказаної категорії держав (територій) Швейцарської Конфедерації, визначало і [Розпорядження Кабінету Міністрів України від 14.05.2015 року №449-р](#), яке втратило чинність 16.09.2015 року.

Разом з цим, [Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 16.09.2015 року №977-р](#) затверджено перелік держав (територій), яким Швейцарську Конфедерацію виключено з переліку держав (територій), що відповідають критеріям, установленим п.п. [39.2.1.2](#) п.п. [39.2.1](#) п. [39.2](#) ст. [39](#) Податкового кодексу України.

Колегія суддів звертає увагу на ту обставину, що зміни, внесені [Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 16.09.2015 року №977-р](#) до вказаного Переліку, реалізовані на виконання [Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо трансфертного ціноутворення» від 15.07.2015 року №609-VIII](#), який набрав чинність 13.08.2015 року.

При цьому, [Законом України від 15.07.2015 року №609-VIII](#) забезпечено внесення змін до [Податкового кодексу України](#) щодо «трансфертного ціноутворення», в тому числі і у правила [ст. 39 Податкового кодексу України](#).

Так, відповідно до п.п. [39.2.1.1](#) п. [39.2](#) ст. [39](#) [Податкового кодексу України](#) (в редакції [Закону України від 15.07.2015 року №609-VIII](#)) для цілей нарахування податку на прибуток підприємств контрольованими операціями є: а) господарські операції, що впливають на об'єкт оподаткування сторін (сторони) таких операцій, що здійснюються платниками податків з пов'язаними особами - нерезидентами; б) зовнішньоекономічні господарські операції з продажу товарів через комісіонерів - нерезидентів.

Згідно із п.п. [39.2.1.2](#) п. [39.2](#) ст. [39](#) [Податкового кодексу України](#) (в редакції [Закону України від 15.07.2015 року №609-VIII](#)) для цілей нарахування податку на прибуток підприємств контрольованими є господарські операції, що впливають на об'єкт оподаткування платника податків, однією із сторін яких є нерезидент, зареєстрований у державі (на території), що включена до переліку держав (територій), затвердженого Кабінетом Міністрів України.

Операції з контрагентом, зареєстрованим у державі (на території), включеній до зазначеного переліку, визнаються контрольованими з дати включення держави (території) до такого переліку.

За правилами п.п. [39.2.1.6](#) п. [39.2](#) ст. [39](#) [Податкового кодексу України](#) (в редакції [Закону України від 15.07.2015 року №609-VIII](#)) неконтрольовані

операції - будь-які господарські операції, не передбачені підпунктами 39.2.1.1, 39.2.1.2 і 39.2.1.5 підпункту 39.2.1 цього пункту, що здійснюються між непов'язаними особами.

Відповідно до п.п. [39.2.1.7](#) п. [39.2](#) ст. [39](#) [Податкового кодексу України](#) (в редакції [Закону України від 15.07.2015 року №609-VIII](#)) господарські операції, передбачені підпунктами 39.2.1.1 - 39.2.1.3 і 39.2.1.5 підпункту 39.2.1 цього пункту, визнаються контрольованими, якщо одночасно виконуються такі умови: річний дохід платника податків від будь-якої діяльності, визначений за правилами бухгалтерського обліку, перевищує 50 мільйонів гривень (за вирахуванням непрямих податків) за відповідний податковий (звітний) рік; обсяг таких господарських операцій платника податків з кожним контрагентом, визначений за правилами бухгалтерського обліку, перевищує 5 мільйонів гривень (за вирахуванням непрямих податків) за відповідний податковий (звітний) рік.

Згідно із п. [120.3](#) ст. [120](#) [Податкового кодексу України](#) (в редакції [Закону України від 15.07.2015 року №609-VIII](#)) неподання платником податків звіту про контрольовані операції та/або документації з трансфертного ціноутворення або невключення до такого звіту інформації про всі здійснені протягом звітного періоду контрольовані операції відповідно до вимог пункту [39.4](#) статті [39](#) цього [Кодексу](#) тягне за собою накладення штрафу, зокрема, у розмірі: 300 розмірів мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня податкового (звітного) року, - у разі неподання (несвоєчасного подання) звіту про контрольовані операції.

Сплата таких фінансових санкцій (штрафів) не звільняє платника податку від обов'язку подання звіту про контрольовані операції та/або документації з трансфертного ціноутворення.

Розділом II «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України від 15.07.2015 року №609-VIII визначено, що цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

Формування звіту про контрольовані операції та у випадках, передбачених [Податковим кодексом України](#), документації з трансфертного ціноутворення за господарські операції, здійснені у 2015 році, здійснюється на підставі та з урахуванням норм цього Закону.

Установлено, що до приведення законодавства у відповідність із цим Законом інші закони та нормативно-правові акти застосовуються в частині, що не суперечить цьому Закону.

Аналіз наведених норм показав, що господарські операції, однією із сторін яких є нерезидент, зареєстрований у державі (на території), що включена до переліку держав (територій), затвердженого Кабінетом Міністрів України, для цілей оподаткування податком вважається контрольованою операцією.

Про контрольовані операції платник податку має інформувати податковий орган.

Такий податковий обов'язок платник реалізує шляхом подання звіту про контрольовані операції центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову і митну політику, до 1 травня року, що настає за звітним.

Разом з цим, формування звіту про контрольовані операції має відбуватись у випадках, передбачених податковим законодавством.

Отже, у звіті про контрольовані операції за рік відображаються господарські операції здійснені у такому році, які відповідно до вимог п.п. 39.2.1.1 - 39.2.1.5 та 39.2.1.7 пп. [39.2.1](#) п. [39.2](#) ст. [39 Податкового кодексу України](#), визначаються контрольованими.

У разі невідповідності господарських операцій, що відбулись у звітному періоді, вимогам п.п. 39.2.1.1 - 39.2.1.5 та 39.2.1.7 пп. [39.2.1](#) п. [39.2](#) ст. [39 Податкового кодексу України](#), відповідно у платника податку не виникає обов'язку щодо звітування про такі операції.

Так, у звітному річному періоді Швейцарська Конфедерація на підставі [Розпорядження Кабінету Міністрів України від 16.09.2015 року №977-р](#) не входить до переліку держав (територій), що відповідають критеріям, установленим п.п. [39.2.1.2](#) п.п. [39.2.1](#) п. [39.2](#) ст. [39 Податкового кодексу України](#), а отже в силу п.п. [39.2.1.2](#) п. [39.2](#) ст. [39 Податкового кодексу України](#), Розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України від 15.07.2015 року №609-VIII, експортні операції між позивачем та нерезидентом - TRIMET SCHWEIZ AG, який зареєстрований в Gotthardstrasse 20, 6300 ZUG, Switzerland (Швейцарія), за період 2015 року не є контрольованими у розумінні вказаних норм податкового законодавства.

Зазначені обставини свідчать про відсутність у позивача обов'язку щодо звітування перед контролюючим органом про ці операції в порядку п.п. [39.4.2](#) п. [39.4](#) ст. [39 Податкового кодексу України](#) (в редакції, яка діяла на час виникнення спірних правовідносин), а також виключають негативні наслідки для платника у разі неподання (несвоєчасного подання) звіту.

Враховуючи викладене, оскільки операції між позивачем та його контрагентом за наслідками звітного періоду не підпадають під визначення контрольованих операцій, у позивача відсутній обов'язок щодо звітування про ці операції в порядку та строки, визначені податковим законодавством, колегія суддів вважає, що застосування штрафних санкцій згідно оскаржуваного податкового повідомлення-рішення відбулось безпідставно, не у відповідності до вимог Закону, що регулює спірні правовідносини, що являє собою безумовні обставини для скасування рішення суб'єкта владних повноважень.

З огляду на те, що суд першої інстанції не надав належної оцінки обставинам справи, невірно застосував норми законодавства, що регулюють спірні правовідносини, колегія суддів приходять до висновку, що рішення суду першої інстанції відповідно до [ст. 202 КАС України](#) підлягає скасуванню з винесенням нової постанови про задоволення позову у повному обсязі.

Судові витрати розподіляються відповідно до приписів [ст. 94 КАС України](#).

Керуючись ст.ст. [94](#), [195](#), [196](#), п. 3 ч. 1 ст. [198](#), ст. [202](#), ч. 2 ст. [205](#), ст.ст. [207](#), [254 КАС України](#), суд, -

ПОСТАНОВИВ:

Апеляційну скаргу Товариства з обмеженою відповідальністю «Механічний завод» задовольнити.

Постанову Херсонського окружного адміністративного суду від 18 січня 2017 року скасувати.

Ухвалити у справі нову постанову, якою адміністративний позов Товариства з обмеженою відповідальністю «Механічний завод» до Головного управління ДФС у Херсонській області про визнання протиправним та скасування податкового повідомлення-рішення задовольнити.

Визнати протиправним та скасувати податкове повідомлення-рішення Головного управління ДФС у Херсонській області від 07.12.2016 року № НОМЕР_1.

Стягнути на користь Товариства з обмеженою відповідальністю «Механічний завод» (код ЄДРПОУ 30667065) судові витрати у сумі 11 510 (одинадцять тисяч п'ятсот десять) грн. 11 коп. за рахунок бюджетних асигнувань Головного управління ДФС у Херсонській області.

Постанова апеляційного суду набирає законної сили негайно після її проголошення, але може бути оскаржена безпосередньо до Вищого адміністративного суду України протягом двадцяти днів з дня виготовлення повного тексту.

Повний текст постанови складено та підписано 11.04.2017 року.

Головуючий-суддя:

О.В. Єщенко

Судді:

О.О. Димерлій